

Febelgra
united in
graphics

n°05

FIRST

mei 2023

Maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw

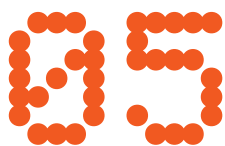
IMPRESSION

Van 6 naar 9%
btw op grafische
producten

.....
Vakantiegeld

editie

- 3**
Voorwoord
- 4**
Van 6 naar 9% btw op grafische producten?
- 7**
Vakantiegeld 2023
- 9**
Jaarlijkse vakantie anno 2024
- 11**
Event PrintBar Limburg & Vlaams-Brabant
- 12**
Nieuwe wettelijke interestvoet
- 14**
Nuance 4 Copyhouse
- 15**
Activiteiten
- 16**
Update cijfers
- 18**
Snelnieuws
- 19**
RecyStar
- 20**
Partners in Creativity

First Impression is het maandelijks tijdschrift van de federatie van de Belgische grafische industrie vzw www.febelgra.be

Volg ons op sociale media:

www.linkedin.com/company/febelgra
www.facebook.com/febelgra

Redactie Patricia De Bruycker - Kelly Ciancimino - Marisa Bortolin - Jeroen Van Eetvelde - Marc Vandenbroucke

Adres Febelgra vzw, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - T + 32 2 680 06 68 - info@febelgra.be

Drukwerk Antilope De Bie Printing

V.U. Marc Vandenbroucke, Marsveldplein 2, 1050 Brussel - Lid van Unie van de Uitgevers van de periodieke pers vzw

---

VOORWOORD

PRINT - VS DIGITALE MARKETING

Marc Vandenbroucke
General Manager

Marketing is het cruciaal onderdeel van elk bedrijf dat zijn producten of diensten wil promoten en verkopen.

Deze wereld is de afgelopen decennia aanzienlijk veranderd, vooral met de opkomst van digitale marketing. In het tijdperk van sociale media en online advertenties, lijkt het soms alsof traditionele marketingkanalen, zoals printmarketing, hun effectiviteit hebben verloren. Echter, is dit werkelijk zo? En mogen wij deze kanalen zomaar vergelijken?

Printmarketing: gedrukte marketingmaterialen, zoals posters, flyers, brochures, en advertenties in tijdschriften of kranten, hebben een tastbare en duurzame impact op de doelgroep. Ze kunnen worden vastgehouden, opgehangen, bewaard of doorgegeven aan anderen. Printmarketing is een uitstekende manier om een blijvende indruk achter te laten en kan leiden tot een grotere naamsbekendheid en merkherkenning. Bovendien, printmarketing kan ook doelgerichter zijn, bijvoorbeeld door gerichte direct mail campagnes.

Digitale marketing: sociale media advertenties, e-mailmarketing en contentmarketing, hebben ongetwijfeld ook hun voordelen. Digitale marketing stelt bedrijven in staat om gerichte doelgroepen te bereiken en hen te beïnvloeden op

basis van hun interesses, leeftijd en locatie. Het is ook makkelijker om te meten hoe vaak advertenties worden bekeken, hoeveel klikken ze ontvangen, en hoeveel conversies er zijn gegenereerd.

Bovendien is digitale marketing vaak kosten-effectiever dan printmarketing, alhoewel de verwachting is dat de kosten van eerstgenoemd kanaal sterk zullen oplopen.

Dus, wat is effectiever? Het antwoord is niet eenduidig. Een belangrijke overweging bij het vergelijken van de effectiviteit van print- en digitale marketing is de behoeften van de doelgroep. Sommige doelgroepen geven de voorkeur aan gedrukte marketingmaterialen. Andere doelgroepen, zoals jongeren en stedelijke bewoners, zijn in principe meer online actief en zullen daarom beter worden bereikt met digitale marketing. Nochtans geloven wij dat de tastbare en duurzame impact van printmarketing voor alle doelgroepen belangrijk zal blijven. Zeker als het doel is om de naams- of merkbekendheid te vergroten. Enkel op de meetbaarheid ervan moet méér ingezet worden.

Ook dit is een toekomstig aandachtspunt van de 'Indrukmakers'...

Be part of it on June 8th!

van naar %

btw op grafische producten?

In de vorige editie van **First Impression** kwam het **fiscaal hervormingsplan van minister van Financiën Vincent Van Peteghem al aan bod. We lichtten de voornaamste maatregelen voor bedrijven toe (zie “Analyse van de brede fiscale hervorming van minister Van Peteghem”, First Impression april 2023).**

Het onderdeel over de btw-hervorming verdient echter in het bijzonder onze aandacht want het betreft een ingrijpende wijziging van de btw-tarieven, die voor de grafische sector neerkomt op een btw-verhoging op verschillende grafische producten. Hoewel het fiscaal hervormingsplan zich nog in de aankondigingsfase bevindt en het geenszins een zekerheid is óf en in welke mate het plan zal worden doorgevoerd, loont het de moeite even stil te staan bij de implicaties van het btw-hervormingsplan zoals het nu voorligt. Het gewone btw-tarief van 21% zou gehandhaafd blijven maar er is sprake van de harmonisering van de bestaande verlaagde btw-tarieven van 6% en 12% tot een nieuw (verlaagd) tarief van 9%.

Het nieuwe tarief houdt dus een verhoging in voor onze grafische bedrijven in de mate zij nu 6% btw aanrekenen op bepaalde producten.

Op veel courante grafische producten wordt vandaag 6% btw geheven, denk hierbij aan:

- Romans, gedichten -en verhalenbundels
- Lees, -prent, -kleur en tekenboeken voor kinderen
- Magazines, tijdschriften en periodieken (zonder handelsreclame)
- Schoolboeken, thesissen, eindwerken, doctoraten
- Catalogi voor musea, bibliotheken en exposities
- Gezangboeken en liturgische boeken
- Atlassen, toeristische gidsen en brochures (zonder handelsreclame)
- Jaarboeken en jaarverslagen
- ...

Een nieuw percentage van 9% btw op deze producten zal leiden tot een prijsverhoging voor de eindconsument van 3%.

DRUKWERK AAN 6% BTW

- Advertentieblad met zoekertjes van particulieren
- Affiches: notariële, verkiezings-affiches of voor het aankondigen van sportieve, culturele of sociale manifestaties
- Afwerking van drukwerk 6%
- Albums: prent – en kleur voor kinderen
- Atlassen: toeristische gidsen en wegenkaarten, plattegronden van steden en gemeenten (zonder handelsreclame)
- Baanaffiches zonder handelsreclame
- Bibliografieën
- Bijlagen vastgemaakt aan brochures zonder handelsreclame
- Bijsluiters: medische
- Bladwijzers zonder vermelding van handelsreclame
- Boeken (bestemd voor publiek)
- Brailleboeken
- Breialbums
- Brochures zonder vermelding van handelsreclame
- Catalogi voor musea, exposities en bibliotheken
- Consumentengidsen
- Dagbladen (aan 6% of 0%)
- Dichtbundels
- Campagnedrukwerk van VZW's voor doeleinden humanitaire, religieuze, politieke, filantropische syndicale, patronale, ..., aard
- Campagnedrukwerk van een landstreek, productengroep of een motto zonder vermelding handelskenmerken en leveranciers of producenten
- Drukwerk ter aankondiging van sportieve, culturele, sociale manifestatie
- Encyclopedieën
- Folders zonder vermelding handelsreclame
- Foto's: originele foto's door een fotograaf of ontwerper aan een klant afgestaan voor reproductie, al dan niet met volledige of gedeeltelijke afstand van reproductierecht
- Fotokopieën van drukwerk aan 6%
- Gebruiksaanwijzingen voor goederen of producten
- Gedrukte muziek
- Genummerde chromo's voor prentenalbums
- Gezangboeken
- Gravures (originele)

Onze sector is echter al zwaar getroffen door de fors gestegen energie -en papierprijzen, en kan elke bijkomende prijsverhoging missen als kiespijn.

Bovendien valt aan een btw-verhoging niet te ontsnappen, als die er al zou komen. Het al dan niet doorrekenen van gestegen kosten van energie en grondstoffen is de vrije beslissing van het bedrijf (al is er voor velen weinig keuze), maar dat geldt niet voor btw die verplicht aan te rekenen is. Dit leidt tot een onvermijdelijke prijsstijging voor de consument, met in het slechtste geval een daling van de verkoopcijfers tot gevolg.

Maar waarom zouden de btw-tarieven in de eerste plaats hervormd moeten worden? Volgens de minister is dit nodig omdat lasten op arbeid meer moeten verschuiven naar lasten op consumptie. BTW is de belasting bij uitstek om consumptie te belasten op niveau van de eindconsument.

De taxshift van de regering-Michel beoogde destijds ook al een fiscale verschuiving van fiscale lasten op arbeid naar kapitaal en consumptie, maar viseerde uiteindelijk minder de btw (enkel btw op elektriciteit werd verhoogd). Nochtans hadden fiscalisten toen aangeraden onder meer de btw stevig te hervormen en was er even sprake van de vervanging van de tarieven van 6% en 12% door een nieuw tarief van 8%. Uiteindelijk gebeurde dit niet.

Ons btw-stelsel werd vergeleken met een bos, met achter elke boom een belangengroep, waardoor dit te moeilijk was.

Inderdaad spelen vele belangen en is de grafische sector ook nu lang niet de enige sector die door een potentiële btw-hervorming geraakt zou worden (denk b.v. aan de bouwsector die zwaar getroffen zal worden als er een btw verhoging van

6% naar 9% komt op renovaties, net nu de bevolking moet gaan renoveren omwille van de energietransitie. Maar liefst 1 op 5 bouwbedrijven zegt al in dat geval een beroep te zullen moeten doen op tijdelijke werkloosheid).

Het lijkt dus geen twijfel dat er verzet komt uit vele hoeken, ook vanuit de regering zelf. Sommige regeringspartners lieten al weten dat “de duurdere winkelkar” als gevolg van een btw-verhoging voor hen onaanvaardbaar is. Het belooft dus nog een moeilijke discussie te worden binnen de regering.

Ook wij vragen de minister zijn plannen te herzien. Overigens vonden we in het hervormingsplan niets terug over het lot van gunst -en vrijstellingsregimes zoals de BTW-vrijstelling voor dagbladen en periodieke publicaties die ten minste achtenveertig keer per jaar verschijnen. Er moet duidelijkheid komen over wat daar mee zal gebeuren. Deze vrijstelling bestaat al als uitzonderingsregime sinds de invoering van de BTW in 1970. Het zou bijzonder verregaand zijn moest hier nu plots aan geraakt worden.

Zoals gezegd bevindt het plan zich nog maar in de aankondigingsfase en moet het eerst nog goedgekeurd raken binnen de regering.

Dit zal geen sinecure zijn. Het is dus niet zeker in welke mate dit alles zal doorgevoerd worden en evenmin is te voorspellen wat de slotsom zal zijn. Wordt dit een volledige fiscale hervorming of kalft dit af tot wat gerommel in de marge? Zal de btw hervorming doorgezet worden of haalt dit de eindmeet niet zoals bij de vorige taxshift? De minister lijkt dit aan te voelen en liet zich al ontvallen dat er een tweede fiscale hervorming nodig zal zijn na de parlementsverkiezingen van 2024.

Voorlopig wordt het concrete wetsontwerp verwacht tegen september dit jaar. Vanaf januari 2024 zou dit dan in werking kunnen treden. We volgen het nauwgezet op.

Hiernaast vind je een volledig en gedetailleerd overzicht van het drukwerk dat vandaag onderworpen is 6% btw.

 Vragen? Contacteer
jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

- Reeds ingebonden boeken
- Hotelgidsen (niet afkomstig van belanghebbenden)
- Inbinden en verwerken van boeken en tijdschriften
- Informatiebrochures/folders van mutualiteiten en werknemersorganisaties
- Jaarboeken
- Jaarverslagen
- Kleuralbums voor kinderen
- Kleur - en tekenboeken voor kinderen
- Liturgische boeken
- Looncheques
- Losbladige verzameling van gravures, gedrukte reproducties van kunstwerken en van tekeningen (mits genummerde pagina's of bondige tekst over auteur)
- Magazines (geen reclaimedrukwerk)
- Monografieën
- Muziekboeken
- Notarisaffiches & notariële berichten
- Officiële affiches
- Pamfletten zonder handelsreclame
- Partituren
- Periodieken die geen reclaimedrukwerk zijn
- Prentenboeken en albums voor kinderen
- Prentenalbums met tekst
- Genummerde prenten om te plakken in prentenalbums
- Propagandabrochures
- Psalmboeken
- Restaurantgidsen (niet uitgaande van belanghebbenden)
- Schoolboeken, zelfs invulbare
- Schutbladen van drukwerk aan 6%
- Stadplannen zonder handelsreclame
- Strooibrieven zonder handelsreclame
- Tijdschriften (geen reclaimedrukwerk)
- Toeristische gidsen & folders voor reizigers, uitgegeven door toeristische diensten
- Verkiezingsdrukwerk: alleen affiches & strooibrieven
- Verzamelingen van rechterlijke of administratieve beslissingen
- Weekbladen (geen reclaimedrukwerk)
- Wegenkaarten
- Wordenboeken

VAKANTIE GELD 2023

Naar jaarlijkse gewoonte informeren we je in mei over de boeiende (lees: complexe) materie 'vakantiegeld'. Hebben je werknemers vragen over hoe dat bedrag tot stand komt?

Wil jij als werkgever of HR-specialist weten hoe de werkgever bijdraagt aan het vakantiegeld van de arbeiders? In dit artikel kom je dat allemaal te weten.

ARBEIDERS (PC 130)

Het vakantiegeld wordt uitbetaald door de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie tussen 02.05 en 30.06.2023;

Het bruto vakantiegeld komt overeen met 15,38% van het bruto jaarloon 2022 (aan 108%);

Om het vakantiegeld te financieren betaal je als werkgever aan de RSZ:

- een bijdrage van 5,57% op de brutolonen aan 108% op kwartaalbasis;
- een bijdrage van 10,27% op de brutolonen aan 108% op jaarbasis.

BEDIENDEN (PC 200)

Enkel vakantiegeld: doorbetaling van het normale loon als de werknemer vakantiedagen opneemt;

Dubbel vakantiegeld: wordt door jou als werkgever betaald op het moment dat de werknemer zijn hoofdvakantie opneemt (in de praktijk is dat meestal in mei of juni).

Bedienden met een vast loon:

Het dubbel vakantiegeld stemt overeen met 92% van het bruto maandloon en wordt berekend op basis van de prestaties van het vakantiedienstjaar. ⁽¹⁾

Bedienden met een variabel loon:

het dubbel vakantiegeld wordt berekend op basis van het dagelijkse gemiddelde van het loon dat werd verdiend 12 maanden voorafgaand aan de maand van uitbetaling van het vakantiegeld.

Bovendien ontvangt de werknemer ook enkel vakantiegeld op het variabel loon;

Voorbeeld:

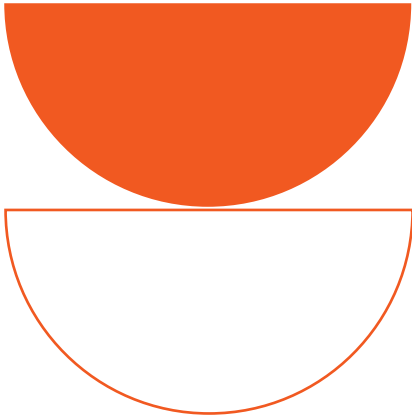
Een bediende is in dienst getreden op 01.04.2022 met een brutoloon van € 2.000. Daarvoor was hij werkloos.

Bedrag dubbel vakantiegeld:
 $2.000 \times 92\% \times 9/12 = € 1.380;$

Als werkgever betaal je ongeveer 35% RSZ-bijdragen op het enkel vakantiegeld maar je betaalt geen RSZ-bijdragen op het dubbel vakantiegeld.

¹ Het jaar waarin de vakantie-rechten opgebouwd zijn – in dit geval is dat 2022

Enkele aandachtspunten:

Bedienden die in dienst getreden zijn in 2022 en voordien bij een andere werkgever werden tewerkgesteld kregen bij hun uitdiensttreding het volgende uitbetaald:

- Het **dubbel vakantiegeld** voor de geleverde prestaties in 2022. Je betaalt als werkgever dus enkel het pro rata dubbel vakantiegeld voor de prestaties die de werknemer bij jou heeft geleverd in 2022.
- Het **enkel vakantiegeld** voor de vakantierechten die de werknemer bij zijn vorige werkgever heeft opgebouwd voor het jaar 2022.

Gezien het normale loon doorbetaald wordt als de werknemer vakantie opneemt zal het vooraf betaalde enkele vakantiegeld in mindering gebracht worden van het loon dat hij zal ontvangen in de maand dat het dubbel vakantiegeld wordt uitbetaald. Vergeet de werknemer hierover niet in te lichten.

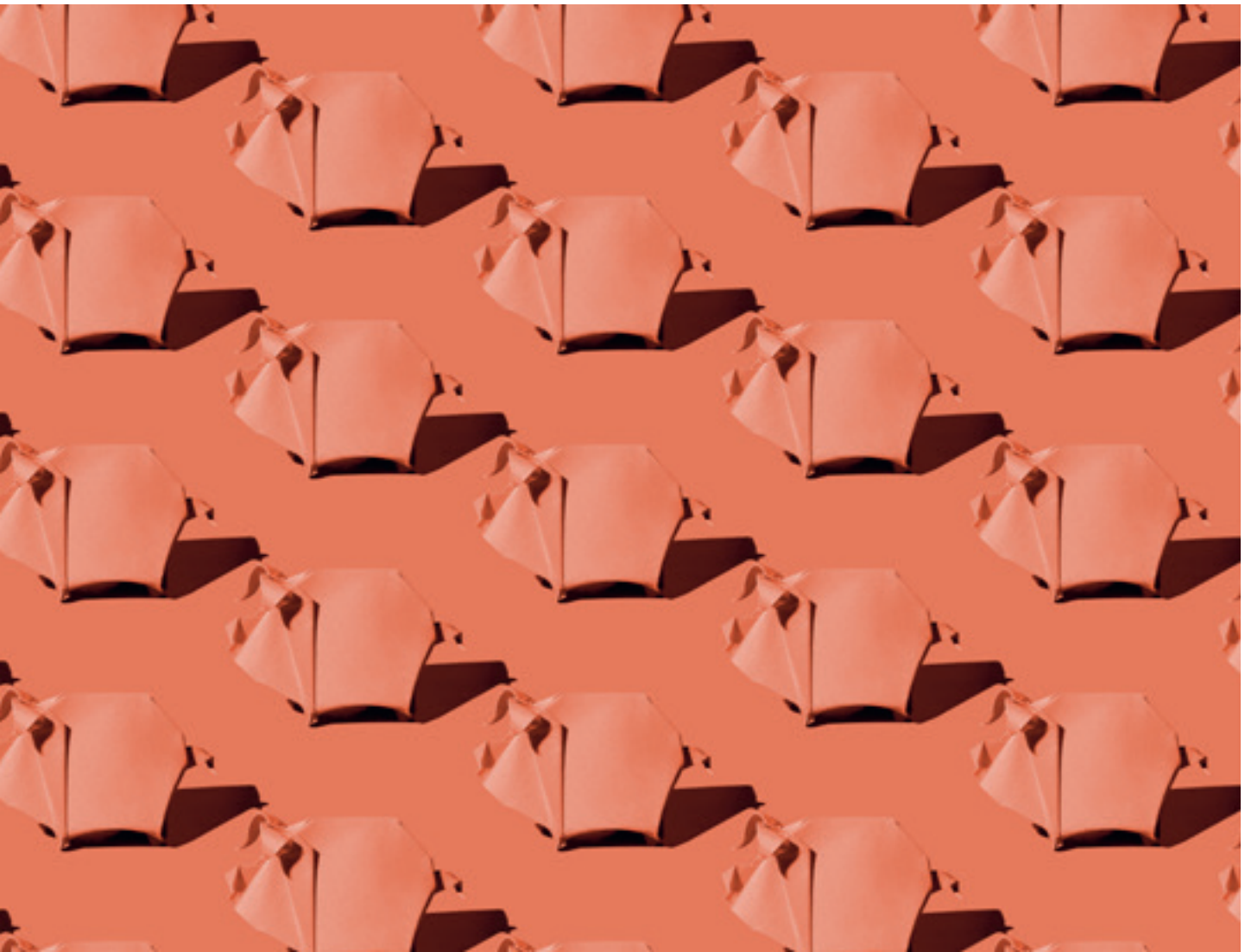
Tijdelijke werkloosheid wegens overmacht Corona, ten gevolge van de overstromingen of door de oorlog in Oekraïne in 2022 zijn gelijkgesteld voor het vakantiegeld van zowel de arbeiders als de bedienden in 2023.

**Compensatie voor gelijkstelling
jaarlijkse vakantie**

Er wordt een financiële compensatie voorzien voor de werkgevers die de gelijkstelling ten laste moeten nemen. Op het ogenblik dat dit artikel geschreven wordt is er geen verdere informatie bekend.

Wordt dus vervolgd.

➔ **Vragen? Contacteer**
kelly.ciancimino@febelgra.be

Jaarlijkse vakantie anno 2024

WHAT'S NEW?

Om de Belgische regels in overeenstemming te brengen met de Europese richtlijnen gelden vanaf het vakantiejaar 2024 een aantal nieuwe regels inzake de opname en de overdracht van de jaarlijkse vakantie. Ook de verrekening van het vakantiegeld bij de nieuwe werkgever wordt grondig onder de loep genomen.

Alvorens te starten definiëren we 2 termen die regelmatig aan bod komen in dit artikel.

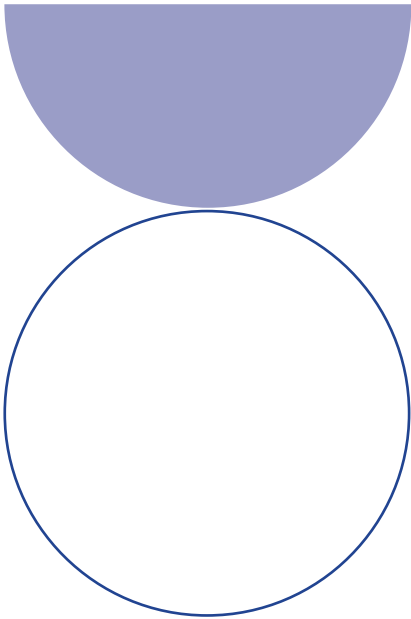
Vakantiedienstjaar = het jaar waarin de vakantierechten opgebouwd worden.

Vakantiejaar = het jaar waarin de werknemer vakantiedagen opneemt.

In de praktijk: 2022 was het vakantiedienstjaar waarin men vakantierechten heeft opgebouwd om in 2023 vakantie op te nemen.

Vanaf 01.01.2024 gaan drie nieuwe regels van kracht:

- 1 Het later opnemen van jaarlijkse vakantie bij samenloop van ziekte en andere afwezigheden.
- 2 De overdracht van niet-opgenomen dagen jaarlijkse vakantie door ziekte en andere afwezigheden.
- 3 De verrekening van het vakantiegeld bij de nieuwe werkgever.

1 Later opnemen van jaarlijkse vakantie bij samenloop van ziekte en andere afwezigheden

De werknemer die ziek wordt tijdens zijn jaarlijkse vakantie zal vanaf het vakantiejaar 2024 de vakantiedagen gedekt door een medisch attest later kunnen opnemen.

Volgende limitatieve arbeidsonderbrekingen geven eveneens recht op deze nieuwe regel:

- Arbeidsongeval en beroepsziekte
- Gewone ziekte of ongeval
- Moederschapsrust of vaderschapsverlof
- Geboorteverlof
- Profylactisch verlof
- Pleegzorgverlof
- Pleegouderverlof
- De deelneming aan cursussen of studiedagen gewijd aan sociale promotie

Opgelet, de werknemer heeft niet automatisch recht op deze latere opname bij ziekte tijdens de jaarlijkse vakantie. Hij zal een aantal verplichtingen moeten nakomen, nl.:

- Zijn werkgever inlichten over zijn ziekte gestart tijdens een vakantieperiode en zijn verblijfplaats meedelen.
- Het bewijs leveren van ziekte via een medisch attest (een model van medisch attest zal worden vastgelegd). Het attest zal alle ziektedagen moeten dekken, ook de eerste dag (cfr. Wetgeving m.b.t. het niet voorleggen van een medisch getuigschrift voor de eerste ziektedag).
- Uitdrukkelijk vragen om de vakantiedagen later te kunnen opnemen.

2 Overdracht van niet-opgenomen dagen jaarlijkse vakantie

Indien de werknemer op 31.12 van het vakantiejaar (voor de eerste keer op 31.12.2024) niet-opgenomen dagen jaarlijkse vakantie heeft door arbeidsonderbrekingen opgesomd in punt 1, mag hij die dagen opnemen gedurende de volgende twee kalenderjaren.

De werkgever moet de niet-opgenomen dagen overdragen en uitbetalen (geldt enkel voor bedienden) uiterlijk op 31.12 van het vakantiejaar o.b.v. het loon van december.

Bij uitdiensttreding zullen deze niet-opgenomen dagen voor bedienden vermeld worden op het vakantieattest.

Voor redenen die vreemd zijn aan de opgesomde arbeidsonderbrekingen in punt 1 geldt in theorie nog steeds geen overdracht van niet-opgenomen vakantiedagen.

3 Verrekening vakantiegeld bij nieuwe werkgever

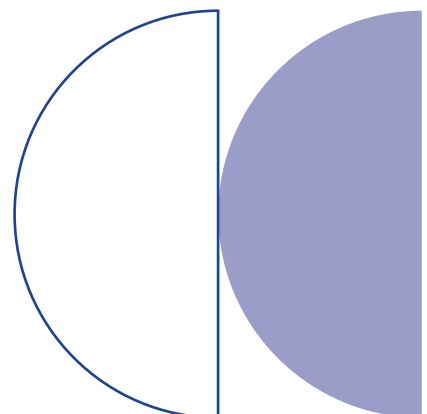
Vanaf het vakantiejaar 2024 zal de nieuwe werkgever het vakantiegeld op twee momenten verrekenen:

- 1 Wanneer de werknemer zijn vakantiedagen opneemt.
- 2 Met de decemberafrekening.

Momenteel zijn de gesprekken over dit punt nog niet afgerond. De opmaak van een model vakantieattest dat door alle sociale secretariaten gebruikt kan worden alsook de communicatie naar de werknemers toe worden nog besproken.

ONDUIDELIJKHEDEN

Heel wat elementen moeten nog verder uitgeklaard worden ondanks de publicatie in het Belgisch Staatsblad, we houden je zeker op de hoogte.

EVENT

PrintBar Limburg & Vlaams-Brabant

**Donderdagavond 20 april
ging onze PrintBar Limburg
& Vlaams-Brabant door in
M Leuven.**

M Leuven is een museum in de Leuvense binnenstad en beschikt over een eigen collectie van meer dan 52 000 werken.

Wat dit museum uniek maakt, is de combinatie tussen oude en nieuwe beeldcultuur. Niet enkel de oude meesters zoals onder meer Constantin Meunier, Jef Lambeaux en Georges Minne komen aan bod. Ze bieden ook een platform aan hedendaagse kunstenaars.

We genoten van een 'M in the mix' rondleiding waarbij we enkele unieke werken konden bewonderen. De prachtige architectuur van het museum en de tijdelijke collectie van Leen Voet zorgden voor de kers op de taart.

De schilderijen van Leen Voet situeren zich tussen figuratie en abstractie, waarbij levendige kleuren en geometrische vormen samenkomen in een uitgebalanceerde compositie.

De perfecte match voor de grafische sector. Deze tentoonstelling werd dan ook heel hard gesmaakt door de aanwezigen.

We sloten de avond af met een gesmaakt Italiaans buffet. En vooral heel veel gezellige babbels. Geniet hieronder ook van enkele sfeerbeelden.

'Je fais ce que je veux #4', Leen Voet, 2019-2021, Collectie Vlaamse Gemeenschap bij M Leuven © Leen Voet, © Kristien Daem

Wil je graag ook bij de volgende PrintBar of andere evenementen aanwezig zijn?

Ontdek op blz. 15 onze volgende evenementen. Via de QR-code kan je dit volgen op onze site en kan je je ook inschrijven.

Achterstallige betalingen?

Nieuwe wettelijke interestvoet van toepassing

1

INTEREST GEBRUIKT IN HANDELSTRANSACTIES

Op 17 maart 2023 werd in het Belgisch Staatsblad de nieuwe wettelijke interestvoet bekendgemaakt die van toepassing is op handelstransacties tussen ondernemingen.

Sinds 2016 bedroeg de interest jarenlang 8 %. Sedert het eerste semester van 2023 is deze verhoogd naar **10,5%**. Opgelet, deze interestvoet wordt elk semester opnieuw vastgelegd en kan dus frequent wijzigen, ook al bleef deze de voorbije jaren stabiel.

Dit is de nalatigheidsinterest die van toepassing is op alle (achterstallige) betalingen van commerciële transacties tussen ondernemingen (**B2B**) of tussen ondernemingen en overheidsinstanties. Bv. Jouw professionele klant betaalt de factuur niet binnen de overeengekomen of wettelijke betalingstermijn en je hebt geen nalatigheidsinterest bedongen in jouw overeenkomst of algemene voorwaarden. Dan mag je vanaf de daaropvolgende dag, van rechtswege en zonder ingebrekestelling, de voormelde interest van 10,5% per jaar aanrekenen.

In de algemene verkoopvoorwaarden die Febelgra ter beschikking stelt op haar website werd de clause m.b.t. nalatigheidsinteressen deze maand geoptimaliseerd en in overeenstemming gebracht met de gewijzigde wetgeving.

Gebruik je de algemene voorwaarden van Febelgra, download dan de nieuwe versie en gebruik ze in je handelstransacties zodat je steeds aanspraak maakt op de hoogste nalatigheidsinterest.

2

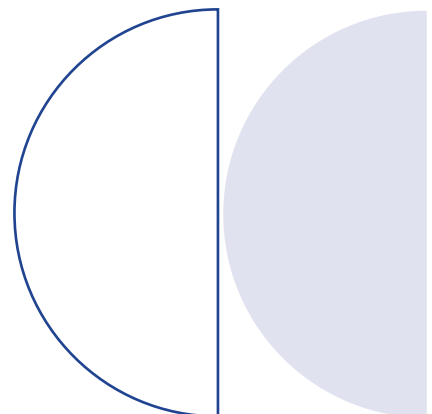
“GEWONE” INTEREST

Ook de wettelijke interestvoet (“gewone” interest) is gewijzigd. Dit is de courante interestvoet die gebruikt wordt in privé zaken en in handelszaken tussen een onderneming en consument (**B2C**). Deze wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en bedroeg voor 2022 nog 1,5%.

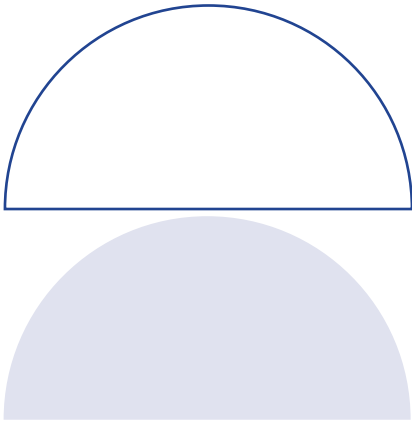
Voor 2023 resulteert dit in 5,25%, het hoogste niveau sinds 2009.

BELANGRIJK

Beide interestvoeten gelden slechts als partijen zelf geen contractuele interest hebben vastgelegd.

Overzichtstabel			
	NIEUWE INTERESTVOET	OUDE INTERESTVOET	VAN TOEPASSING OP
Interestvoet in handelstransacties	10,5 % tijdens eerste semester van 2023	8 %	commerciële transacties (B2B)
“Gewone” interestvoet	5,25 % vanaf 01/01/2023 tot 31/01/2023	1,50 %	privézaken handelszaken (B2C)

De bovengenoemde interest zijn niet van toepassing in fiscale en sociale zaken.

De fiscale en sociale administraties hanteren niet de “gewone” wettelijke interestvoet maar passen afwijkende interestvoeten toe.

We geven de meest courante hiernaast nog even mee:

Laattijdig betaalde belasting	Nalattigheidsinterest van 4 %
Laattijdig betaalde BTW	Nalattigheidsinterest van 8 %
Terug te krijgen BTW	Te ontvangen interest van 6 %
Laattijdig betaalde RSZ	Nalattigheidsinterest van 7 %

➔ **Vragen ?** Contacteer
jeroen.vaneetvelde@febelgra.be

Hoe maak jij de brug tussen jouw administratie en productie?

FESPA 2023
Hal A1 Stand E41

Onze MIS/ERP MultiPress verbindt alle bedrijfsprocessen, van prijsberekening, planning en productie, tot facturering en verzending, zodat jij je optimaal kan focussen op je core business - het leveren van kwalitatieve prints aan je klant.

Ontdek hoe ook jij dat kan:
MultiPress.biz/fi-fespa23

MULTIPRESS

Nuance 4 Copyhouse een milieubewuste drukkerij met familiaal karakter

In deze editie maken we graag kennis met Laurent Paissé en zijn drukkerij 'Nuance 4 Copyhouse'. We laten Laurent in dit interview aan het woord.

Een milieubewuste aanpak

Met de overname van Nuance 4, dat al bekend stond als een "groene" drukkerij, wilde Copyhouse nog meer inzetten op ecologie en energiebesparing. Het bedrijf heeft verschillende verbeteringen doorgevoerd om de ecologische voetafdruk te verkleinen. Zo hebben ze 220 zonnepanelen geïnstalleerd, nieuwe offsetpersen aangekocht die 40% minder verbruiken, en drukplaten geïntroduceerd die geen chemicaliën bevatten. Deze initiatieven getuigen van een oprechte betrokkenheid bij duurzaamheid en energie-efficiëntie, en maken van Nuance 4 Copyhouse een milieubewust bedrijf dat zijn verantwoordelijkheid neemt.

Een sterk familiaal karakter

Naast de groene kaart heeft Nuance 4 Copyhouse ook een sterk familiaal karakter. De twee dochters van Laurent en Gisèle en hun schoonzoon werken ook mee in het bedrijf. Gisèle is verantwoordelijk voor de vestiging in Jambes. Zijn dochters, Laura en Audrey begeleiden de projecten en staan in voor de offertes.

Een partner voor jouw marketingverhaal

Het uitgebreide gamma van Nuance 4 Copyhouse stelt hen in staat om het volledige marketingverhaal van hun klanten te realiseren, van signs tot textiel en traditioneel drukwerk. Maar liefst 90% van de opdrachten wordt inhouse gerealiseerd, wat één van hun sterktes is.

Bovendien is Laurent gebeten door design en zet hij graag zijn stempel op de A-Z concepten die het bedrijf maakt. Dit zorgt voor een creatieve en persoonlijke touch in het werk van Nuance 4 Copyhouse.

'Namur is a joke'

Een voorbeeld van zo'n totaalconcept is het Festival van Namen. Voor dit festival heeft Nuance 4 Copyhouse de aankleding verzorgd, van flyers tot kakemonos in de straten, banners tot de aankleding van gebouwen en voertuigen.

ACTIVITEITEN

Meet & Learn inclusief bedrijfsbezoek @boekbinderij IBW

24/5/2023

Voor onze volgende editie 'Meet & Learn' nodigen we je graag uit bij Boekbinderij IBW te Oostkamp. Boekbinderij IBW is al meer dan 40 jaar een onafhankelijke boekbinderij voor hardcover en softcover en is ondertussen uitgegroeid tot de grootste boekbinderij in de Benelux, en één van de grootste in Europa. We starten met een rondleiding in hun up-to-date machinepark waarbij o.a. volgende machines de revue passeren: vouw-, snij-, niet-, verzamel-, kaften-,... machines. Ze lichten hierbij de productie processen toe van een gelijmde, genaaide, geniete en hardcover productie.

Na de rondleiding laten we 3 sprekers aan het woord, die een connectie hebben met de boekensector.

Zo zal Alexis Bogaert (Die Keure) het hebben over de toekomst van de Uitgeverij, Paul Hermans (Literatuur Vlaanderen) bespreekt een deel van het relanceplan voor de boekensector en we sluiten af met Luc Sonck (Müller-Martini) die het zal hebben over de innovaties voor wat betreft afwerking.

Afsluiten doen we met een networking moment met een hapje en een drankje.

Programma

- 8u30-9u** Ontvangst
9u-10u Rondleiding
 Boekbinderij IBW
10u-10u30 Alexis Bogaert –
 Die Keure: De toekomst
 van de uitgeverij

- 10u30-10u45** Korte pauze
10u45-11u15 Paul Hermans –
 LiteratuurVlaanderen:
 Het relanceplan van
 de boekensector
11u15-11u45 Luc Sonck – Müller-
 Martini: Innovaties op
 het vlak van afwerking
12u Netwerkmoment met
 hapje en drankje

Interesse om deel te nemen. Scan volgende QR-code en schrijf je in. Uiterlijk op 22/05/2023.

Locatie

Handelsstraat 21
 B-8020 Oostkamp

Save the date Algemene Vergadering

8/6/2023

Maak je klaar voor het event van het jaar.

Dit jaar gaat de Algemene Vergadering (AV) door op donderdag 8 juni in de Kinopolis van Brussel.

Achter de schermen werd er hard gewerkt aan de voorbereiding van de marketingcampagne om de grafische sector te promoten. Niet enkel in de B2B-omgeving maar ook bij het grote publiek.

'De Indrukmakers' is de koepelnaam van de beweging die de waarde en de perceptie van onze grafische portfolio tijdens de komende 2 jaar in de kijker zal zetten.

We nodigen je graag uit om hierbij aanwezig te zijn. Samen versterken we elkaar en bouwen we een sterk en positief imago voor de grafische sector.

Nieuwsgierig?
 Het wordt alleszins een verrassende kick-off. Samen maken we indruk. Jij toch ook?

Schrijf je in via de bijhorende QR-code. Programma volgt nog.

Locatie

Kinopolis Brussel
 Eeuwfeestlaan 20
 1020 Brussel

update cijfers

Gezondheidsindex

De gezondheidsindex voor maart 2023 bedroeg 127,80.
De gezondheidsindex voor april 2023 bedraagt 126,70.

Arbeiders PC 130

De afgevlakte index voor maart 2023 bedroeg 125,08.
Voor de maand april bedraagt de afgevlakte index 124,79
waardoor de volgende stabilisatieschijf van 127,72 niet
overschreden wordt. Bijgevolg worden de baremalonen
in april en in mei 2023 niet geïndexeerd.

Bedienden PC 200

De reële lonen werden geïndexeerd op 1 januari 2023
op basis van de volgende formule: het rekenkundig
gemiddelde van de indexen van november/december
2022 gedeeld door het gemiddelde van november /
december 2021.

De indexpercentage per 01.01.2023 bedroeg 11,08%.

RSZ-percentages vanaf 01.01.2023

	ARBEIDERS			BEDIENDEN		
	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3	Bedrijf 1	Bedrijf 2	Bedrijf 3
	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl	<10 psl	10-19 psl	≥ 20 psl
Basisbijdragen	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88	19,88
Overige bijdragen	10,99	12,68	12,74	5,42	7,11	7,17
Fondsen bestaanszekerheid	1,31	1,61	1,61	0,23	0,23	0,23
Totaal WG bijdragen	32,18	34,17	34,23	25,53	27,22	27,28

De eenmalige betaling voor jaarlijkse vakantie is niet opgenomen in deze tabel.

Sociale loonlast arbeiders (PC130)

vanaf 01.02.2023	1 PLOEG		2 PLOEGEN		3 PLOEGEN	
	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,1995	19,95%	1,2912	29,12%	1,4990	49,90%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0215	2,15%	0,0222	2,22%	0,0222	2,22%
Sociale lasten	1,5294	52,94%	1,5294	52,94%	1,5294	52,94%
Totale sociale loonlast	1,8560	85,60%	1,9970	99,70%	2,3148	131,48%

Berekeningen op basis van een bedrijf met ≥ 20 personeelsleden en loonklasse XIV.

Er werd rekening gehouden met de niet doorstorting van de voorheffing van 22,80% bij ploegenarbeid.

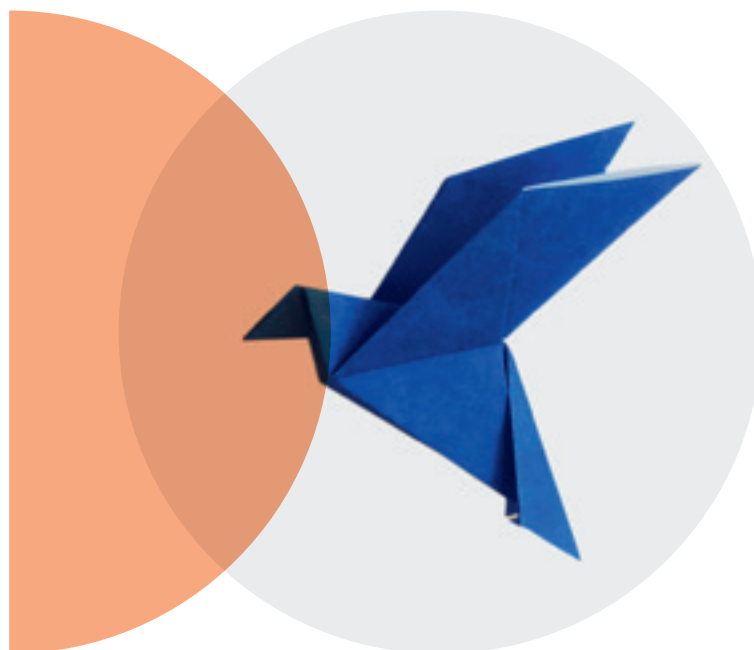
Sociale loonlast bedienden (PC200)

vanaf 01.01.2023	coëfficiënt	percentage
Tijdslast 1	1,2365	23,65%
Tijdslast 2 zonder sociale lasten	0,0882	8,82%
Sociale lasten	1,3098	30,98%
Totale sociale loonlast	1,7078	70,78%

Er werd geen rekening gehouden met de structurele
lastenvermindering, de ecocheque van 250 EUR (voltijdse
bediende) en de premie van 250 EUR (invoege vanaf 2016).

Loonindex*

Jaar	Datum	Index
2023	01.02.2023	202,89
2022	01.12.2022	198,96
	01.10.2022	195,10
	01.08.2022	191,33
	01.05.2022	187,63
	01.02.2022	183,99
	01.01.2022	180,43
2021	01.12.2021	179,82
	01.08.2021	176,34
	01.04.2021	172,93
	01.01.2021	172,94
2020	01.07.2020	172,89

*Evolutie van uurloonkost op basis van uurloonkost in januari 1993 (€18,8878 en loonindex 100). De berekening is gebaseerd op loonklasse 14.

Papierindexen

Datum	Offset houtvrij	Maco houtvrij	Maco houthoudend	Maco hh LWC offset 60g	Maco hh SC offset 56g (A)
31.03.2023	440,21	432,69	469,69	437,82	487,55
28.02.2023	449,61	442,31	477,52	451,16	503,89
31.01.2023	461,75	452,80	488,78	460,05	517,51
31.12.2022	466,92	454,80	505,73	466,72	544,75
30.11.2022	466,92	454,82	526,63	486,72	566,54
31.10.2022	466,92	454,82	581,86	564,50	599,22
30.09.2022	462,30	447,81	497,28	493,38	501,17
31.08.2022	445,02	439,03	489,49	477,81	501,17
31.07.2022	436,29	439,03	476,62	471,12	482,12
30.06.2022	427,82	439,03	494,28	495,55	493,02
31.05.2022	422,73	421,47	470,96	448,91	493,02
30.04.2022	421,04	421,47	466,30	444,46	488,14

De papierindexen geven de evolutie weer van de aankoopkosten van papier, één van de voornaamste grondstoffen in de grafische nijverheid. Er worden indexen berekend voor het offset houtvrij papier, het MACO houtvrij papier en het MACO houthoudend papier. Referentiepunt zijn de aankoopkosten op 01.01.1973. De indexen van de papierprijzen worden op die datum gelijkgesteld aan 100.

⁽¹⁾ De index voor Maco HH impliceert een belangrijke correctie, die een antwoord geeft op de aanrekening van (energie) toeslagen en de sterk volatiele markt, die de voorbije maanden vertraagd waren opgenomen in de gepubliceerde indexen. Deze actuele index stemt nu maximaal overeen met de effectieve prijsstijgingen t.o.v. dezelfde periode van vorig jaar. Omwille van de grotere prijsverschillen tussen papiersoorten, werd de Maco HH index vanaf maart 2022 opgesplitst in LWC offset 60g enerzijds, en SC 56g(A) anderzijds.

De meeste recente cijfers vind je op onze website www.febelgra.be onder 'Diensten / Commercieel / GIL-etiket'. De auteurs, de redactie en de uitgever streven naar betrouwbaarheid van de gepubliceerde informatie waarvoor ze echter niet aansprakelijk kunnen worden gesteld.

SNELNIEUWS

Fespa Global Print Expo - Messe München

23-26/5/2023

Het evenement is Europa's toonaangevende beurs voor zeefdruk, digitaal printen, grootformaat printen en textielprinten. Honderden exposanten tonen hun nieuwste innovaties en productlancerings voor grafische, decor-, verpakkings-, industriële en textieltoepassingen.

Volgende onderwerpen komen alvast aan bod:

Printeriors 2023: nieuwste ontwikkelingen op het gebied van interieurdecoratie.

World Wrap Masters Europe 2023 en World Wrap Masters

Final 2023: opleidingsworkshops, demonstraties van industrie-experts en wedstrijden.

Duurzaamheid in de spotlights: nuttige, informatieve en bruikbare adviezen om de duurzaamheid bij mensen en de planeet aan te pakken.

FESPA Global Print Expo 2023 zal worden gekoppeld aan European Signage Expo 2023, Europa's toonaangevende beurs voor niet-bedrukte en visuele communicatie, met exposanten die de allernieuwste signoplossingen tonen.

Inschrijven: Scan volgende QR-code en schrijf je **gratis** in door volgende promocode in te geven: ACN03.

Schrijf je nu in voor de Henry van de Velde Awards 2024

De meest prestigieuze designawards van België zijn er weer. Ditmaal met een jubileum editie. Voor de dertigste keer zetten de 'Henry van de Velde Awards' Vlaamse ontwerpers en bedrijven in de spotlight. Stuur jouw beste werk van het afgelopen jaar in, er zijn maar liefst negen categorieën.

Heb jij of jouw bedrijf dit jaar een product, dienst of systeem ontwikkeld met een duidelijke, effectieve en heldere communicatieve meerwaarde?

Wil je een kans maken op deze prestigieuze prijs? Stuur dan jouw dossier in voor 31 mei.

Scan de QR-code voor meer info.

Wijziging en herformulering algemene voorwaarden Febelgra

WAAROVER GAAT HET?

De algemene verkoopvoorwaarden die Febelgra ter beschikking stelt op haar website ondergingen enkele aanpassingen. Dit geldt voor alle types (Drukkerij, Prepress, Sign, E-commerce, grafisch ontwerp...)

WAT IS GEWIJZIGD?

Enkel de artikels "offerten", "vervaldag" en "overmacht" wijzigen.

① Offerten

- Mogelijkheid tot prijsaanpassing bij verhoging grondstof -en energieprijzen met 2% wordt opgenomen in artikel "offerte";
- Bestaand artikel over prijsaanpassingen blijft behouden;

② Vervaldag

Nieuwe nalatigheidsintrest van 10,5 %, tenzij de interest van de Wet op de bestrijding van de betalingsachterstand op dat ogenblik hoger is.

Dan zal de hogere intrest van voormelde wet toegepast worden;

Verhoging van de minimale vergoeding voor invorderingskosten van 75 euro naar 150 euro;

③ Overmacht

- Herformulering en verduidelijking van overmacht;
- Mogelijkheid tot opschorting van uitvoering opdracht met keuze voor gehele of gedeeltelijke ontbinding door overmacht;
- Facturatie van gedeeltelijke volbrachte prestaties ten gevolge van overmacht

Het is sterk aangeraden de nieuwe algemene voorwaarden te downloaden en te gebruiken in je handelstransacties.

Deel de algemene voorwaarden steeds vooraf mee (bv samen met jouw offerte) en niet pas bij de factuur.

PAPYRUS

Smarter ways for better days

RecyStar® Nature

RecyStar® Nature is een gerecycleerd ongestreken papier met een natuurlijke witheid en een eigenzinnig karakter. Het wordt geproduceerd zonder chloor en optische witmakers, heeft een hoge opaciteit en is uitstekend verwerkbaar in alle druk- en afwerkingsprocessen.

RecyStar® Nature wordt vervaardigd uit 100% gerecycleerde FSC®-cellulose en is Cradle to Cradle® Silver gecertificeerd.

Het assortiment varieert van 80 t/m 100 g/m² en is preprint gegarandeerd.

De bijhorende enveloppen vervolledigen het assortiment. Voor meer informatie en het assortiment van RecyStar® Nature, ga naar onze webshop www.papyrus.com/benl of neem contact op met uw vaste Papyrus contactpersoon via +32 2 529 85 71.

First Impression werd gedrukt op RecyStar® Nature offset wit 115g/m², de cover werd gedrukt op 170 g/m².

Partners in creativity

